

Adilha (ondersteund door SAAMO) over de stijgende voorwaardelijkheid

Hallo iedereen,

Mijn naam is Adilha, ik ben een alleenstaande moeder van een zoon. Ik kwam 7 jaar geleden als vluchteling naar België en woonde eerst in Sint-Niklaas in een vluchtelingencentrum. Nadien trouwde ik en woonde ik in Turnhout.

Ik leerde Nederlands door lessen te volgen. Ik ben op zoek gegaan naar werk en vond een job in een winkel. Ik heb graag gewerkt in de winkel, maar toen kwam de lockdown en corona. Na mijn scheiding ben ik naar Antwerpen verhuisd, omdat mijn moeder in Antwerpen woonde. Ik woon er nu vier jaar.

Ik had niet lang genoeg gewerkt in de winkel, dus kon ik niet terugvallen op een uitkering. Ik had net 11 maanden gewerkt. Ik was toen genoodzaakt om beroep te doen op het OCMW. Door de lockdown was niemand bereikbaar, dus was het heel moeilijk om mijn documenten bij elkaar te krijgen.

Uiteindelijk kreeg ik na drie maanden hulp van het OCMW. Bij mijn aanvraag tot leefloon moest ik een GPMI tekenen. Enkele voorwaarden die daarin opgenomen werden: een vaste huisarts hebben; een eigen woonst hebben en dus niet met mijn mama mogen wonen; Nederlandse lessen volgen ... In die periode kreeg ik epilepsieaanvallen. Ik ben nu nog steeds ziek en moet drie verschillende medicaties nemen.

Het eerste probleem was een eigen woning zoeken. Ik moest op zoek naar een appartement met minstens twee slaapkamers. Elke huisbaas vroeg een bewijs van inkomsten van de laatste drie maanden. Dat had ik niet, want ik woonde bij mijn moeder en het OCMW weigerde om leefloon te betalen. Ik moest ook een attest van de vakbond binnenbrengen dat stelde dat ik geen recht had op uitkering. Alles moest digitaal en het duurde heel lang. Door die voorwaarden kreeg ik geen leefloon en had ik heel veel stress.

Uiteindelijk heb ik via vrienden iemand gevonden die aan mij wou verhuren. Na drie maanden was mijn leefloon in orde.

In december 2022 kwam ik voor de tweede keer in de problemen door de cyberaanval in Antwerpen. Mijn identiteitskaart kwam te vervallen en ik kon geen nieuwe ID aanvragen bij de gemeente. Daardoor werd mijn leefloon stopgezet. Eén van de voorwaarden om een leefloon te bekomen, is het hebben van een geldig identiteitskaart, maar door de cyberaanval was dit niet mogelijk. Ik kon zelfs geen afspraak maken. Mijn maatschappelijk assistent weigerde om iets te doen, omdat de voorwaarden duidelijk waren. Ze koos ervoor aan die condities vast te houden. Ik kon mijn huur niet betalen en al snel stapelden de schulden zich op. Ik heb twee maanden geen leefloon gekregen en heb bij mijn moeder en vrienden moeten lenen. Ik vond dit heel erg, omdat mijn moeder het zelf niet breed heeft. Andere rekeningen zoals elektriciteits- en waterfactuur kon ik niet betalen. Omdat ik drie maanden na elkaar mijn voorschotfacturen niet had betaald, moest ik nieuwe contracten ondertekenen met de leveranciers. Ik kreeg ook boetes bovenop mijn factuur, omdat ik niet op tijd betaalde.

Ik werd er zieker en zieker van. Mijn epilepsieaanvallen werden ook heviger en heviger door alle

stress die ik ervaarde. Uiteindelijk is mijn leefloon terug in orde gekomen, nadat ik een nieuw ID kon aanvragen. Ik hoopte dat ik dan even tot rust kon komen. Mijn medicatie is heel duur. Ik betaal 60 euro per doos. Ik ben al vaak op straat flauwgevallen waardoor de ambulance moest komen. Ook die kosten lopen op. Het OCMW weigert hierbij te helpen omdat ze niet tussenkomen in de medische kosten. Ik moet dit allemaal van mijn leefloon betalen. Ondertussen zijn de medische onderzoeken bezig om te achterhalen wat ik heb en waarom ik die aanvallen heb. Vroeger ging ik eenmaal per week naar de psycholoog. Dat heb ik stopgezet, omdat ik dat allemaal niet kan betalen.

De derde keer dat ik problemen kreeg met het OCMW, was toen ik me inschreef op een traject voor werkzoekenden bij Starterslabo.

De maatschappelijk assistent drong er bij mij op aan om werk te zoeken, en dat wou ik ook graag. Alleen is mijn huisarts hier heel duidelijk in: zolang ik drie verschillende medicaties moet innemen, mag ik niet gaan werken.

Gewoon thuis zitten vond ik heel moeilijk, dus zocht ik uit wat ik kon doen. Ik vond een traject om te volgen via een organisatie die mensen ondersteunt die een eigen onderneming willen opstarten. Ik schreef me in, ook omdat ik voelde dat het OCMW dat van me verwachtte. Aangezien ik door mijn ziekte moeilijk werk zal vinden bij een werkgever, dacht ik om zelf iets te beginnen. Iets dat ik graag doe en dat haalbaar is met mijn ziekte. Het traject duurt 18 maanden. Nadien kon ik aan de slag als zelfstandige. Ik geloofde er heel hard in omdat ik dan mijn uren zelf kan bepalen en ondanks mijn ziekte toch kan werken. Maar ik moest het traject stoppen van mijn maatschappelijk assistent.

De reden die ze hiervoor aangaf, is dat het te lang zou duren en ik geen toestemming had aangevraagd. Dat verbaasde mij omdat ik onder druk van OCMW en VDAB op zoek was gegaan naar werk. Nu werd mijn leefloon voor twee maanden gestopt.

Door tussenkomst van SAAMO is mijn leefloon terug in orde gekomen. Ik moest wel naar de Nederlandse les en mocht geen lesuur missen. Zelfs met een doktersbriefje mocht ik enkel drie dagen missen, anders zouden er weer sancties volgen. Ik kan mij geen schorsing van mijn leefloon veroorloven, want dan kom ik weer in de schulden.

Ik vind het heel jammer dat ik mijn traject moest stopzetten omdat ik heel graag iets voor mezelf wil beginnen. Ik wil een voorbeeld zijn voor mijn zoon. Ondertussen onderzoekt het OCMW of er een activeringstraject via Artikel 60 mogelijk is. Maar mijn huisarts is daar heel duidelijk over: zolang ik de zware medicatie inneem voor epilepsie, heb ik evenwichtsproblemen, en mag ik zelfs niet werken.

In 18 maanden is mijn leefloon drie keer tegengehouden door voorwaarden die het OCMW oplegt. Het zijn voorwaarden waar ik zelf niet veel vat op heb. Ondertussen zit ik weer twee maanden thuis, terwijl ik mijn traject bij Starterslabo moest stopzetten.

Conclusie van SAAMO

Als we een zaadje planten, dan moeten we het de kans geven om te mogen groeien. Door eraan te trekken, zal het niet groeien, maar kapotgaan.

Daarom doen we een warme oproep om het GPMI af te schaffen en alle andere extra voorwaarden af te schaffen. Ze helpen mensen niet vooruit, maar remmen hen af. Mensen ervaren de voorwaarden als stressvol. Op die manier ontnemen ze hen de kans om een volwaardig leven uit te bouwen. Bovendien kruipt er veel kostbare tijd in het opvolgen van de GPMI-contracten. Die tijd kan zinvoller besteed worden aan de begeleiding van cliënten. Door de hoge werkdruk bij maatschappelijk werkers is die tijd er vandaag niet. Op die manier zijn we ervan overtuigd dat het afschaffen van het GPMI-contract iedereen ten goede komt.

